

Starfsleyfisskilyrði fyrir hreinstöð og fráveitu

1. Gildissvið

- 1.1 Starfsleyfisskilyrðin gilda fyrir Eldvörp ehf, kt. 690498-2009, hér eftir nefnt rekstraraðili. Starfsleyfisskilyrðin taka mið af ákvæðum í lögum nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir og reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit. Til viðbótar við starfsleyfisskilyrði þessi ber rekstraraðila að fylgja ákvæðum almennra starfsleyfisskilyrða fyrir mengandi starfsemi.
- 1.2 Starfsleyfisskilyrðin gilda fyrir hreinsistöð og fráveitukerfi rekstraraðila í samræmi við yfirlits mynd í viðauka 1 með hámarksafköstum uppá 2.000 persónueiningar (pe). Rekstraraðili ber ábyrgð á rekstri starfseminnar og ábyrgist að starfsemin sé í samræmi við gildandi lög og reglugerðir og að ákvæðum starfsleyfis- og starfsleyfisskilyrða sé framfylgt. Starfsemi og frágangur fráveitumannvirkja skal vera í samræmi við gildandi deiliskipulag. Endurskoða skal starfsleyfið reglulega, sbr. 15. gr. laga nr. 7/1998 og 14. gr. reglugerðar nr. 550/2018.
- 1.3 Rekstraraðila er skylt að gera nauðsynlegar ráðstafanir til að fyrirbyggja mengun ef rekstur skólphreinsivirkis er stöðvaður tímabundið eða ef um er að ræða varanlega rekstrarstöðvun og skal upplýsa eftirlitsaðila um slíkt. Í því skyni skal rekstraraðili útbúa áætlun um rekstrarstöðvun þar sem fjallað er um verklag sem miðar að því að lágmarka hugsanleg umhverfisáhrif vegna rekstrarstöðvunar. Tilkynna skal eftirlitsaðila um það ef starfsemi hefst að nýju hafi starfsemin legið niðri.
- 1.4 Rekstraraðili ber ábyrgð á umhverfistjóni eða yfirvofandi hættu á slíku tjóni af völdum atvinnustarfsemi sbr. lög nr. 55/2012, um umhverfisábyrgð og skal koma í veg fyrir tjón eða bæta úr tjóni ef það hefur orðið og bera kostnað af ráðstöfunum sem af því leiðir.

2. Starfshættir

- 2.1 Rekstraraðili skal beita góðum starfsháttum eða eftir atvikum bestu fáanlegu tækni (BAT) sé hún tiltæk (sbr. 7. mgr. 8. gr. reglugerðar nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit) og draga sem mest úr því álagi sem starfsemin veldur á umhverfið.
- 2.2 Rekstraraðili skal setja sér umhverfismarkmið og starfa samkvæmt þeim. Ef umhverfismarkmið eru hluti af umhverfisstjórnunarkerfi rekstraraðila er fullnægjandi að vísa til þeirra.

Rekstraraðila er skylt að sjá til þess að á athafnasvæði hreinsivirkis og annarra mannvirkja fráveitu, sé gætt fyllsta hreinlætis og að lóð/svæði sé haldið snyrtilegu. Geymsla og uppsöfnun á úrgangi og öðru því sem ekki tilheyrir starfseminni á athafnasvæði er óheimil. Eftirlitsaðili getur krafist lagfæringa og viðgerða á lóð, girðingum eða öðrum mannvirkjum ef nauðsynlegt þykir eða ef ástand þeirra er til lýta fyrir umhverfið. Þess skal gætt eins og unnt er að meindýr og vargfugl komist ekki í æti frá hreinsistöðinni.

Ef eftirlit leiðir í ljós að vatnshlot sem skólp er losað í uppfyllir ekki kröfur laga nr. 36/2011 um stjórn vatnamála, reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp eða kröfur í öðrum reglugerðum sem lúta að verndum vatns og umhverfis, skal rekstraraðili gera heilbrigðiseftirliti viðvart og skal grípa til úrbóta ef ástand vatnshlots hrakar eða ef það uppfyllir ekki umhverfismarkmið sín vegna losunar á skólpi. Til að fylgjast með áhrifum í viðtaka skal rekstraraðili vinna eftir vöktunaráætlun sem hefur hlotið samþykki heilbrigðisnefndar. Leggja skal vöktunaráætlun fram til samþykktar eigi síðar en 1. júní 2026.

- 2.3 Sérstakur fulltrúi rekstraraðila skal vera tengiliður við eftirlitsaðila vegna eftirlits með mengunarvörnum og framkvæmd viðbragðsáætlana. Eftirlitsaðili getur haft samband við þjónustuvakt/stjórnstöð utan hefðbundins starfstíma ef þörf krefur.

Almenningur á rétt á upplýsingum um niðurstöður mengunareftirlits vegna rekstursins hjá eftirlitsaðila og eru þær gerðar opinberar á heimasíðu eftirlitsaðila og hjá Umhverfis- og orkustofnun.

- 2.4 Verði óhapp eða annað atvik sem getur haft í för með sér losun mengandi efna út í umhverfið skal þegar í stað grípa til aðgerða til að koma í veg fyrir útbreiðslu mengunarefna og til að fyrirbyggja að mengun valdi skaða á umhverfinu. Tilkynna skal eftirlitsaðila um mengunaróhapp eins fljótt og mögulegt er. Greina skal eftirlitsaðila frá því ef hætta er talin á neikvæðum afleiðingum fyrir umhverfið. Eftirlitsaðila er heimilt, ef þörf er á, að óska eftir upplýsingum um önnur sérstök atvik í rekstri sem geta haft í för með sér aukna mengun. Einnig skal rekstraraðili fara yfir atvikið og gera ráðstafanir sem miði að því að hindra að sambærilegt óhapp eða atvik endurtaki sig. Eftirlitsaðili skal upplýstur um slíkar ráðstafanir..

3. Kröfur um mengunarvarnir

- 3.1 Fráveita skal uppfylla kröfur sem til hennar eru gerðar í lögum nr. 9/2009 um uppbyggingu og rekstur fráveitna og reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp. Safnræsi og annar búnaður til meðferðar á skólpi skal vera þéttur svo ekki leki vatn inn eða skólp út. Hreinsivirki skal uppfylla kröfur um tveggja þrepa hreinsun sbr. reglugerð um fráveitur og skólp. Eftirlitsmælingar skulu framkvæmdar í hreinsivirki (sbr. 4.3 gr. í starfsleyfisiskilyrðum).

Sé ofanvatn mengað, t.d. frá bílastæðum, skal gera ráðstafanir til að hreinsa það í samráði við eftirlitsaðila áður en það er losað í viðtaka.

- 3.2 Draga skal úr myndun úrgangs og koma úrgangi frá fráveitu í endurnotkun- og endurnýtingu eins og kostur er. Tanka, ker og ílát sem úrgangi er safnað í skal tæma reglulega eða eftir þörfum af aðilum sem hafa til þess starfsleyfi. Aðkoma til tæmingar eða söfnunar úrgangs skal vera fullnægjandi að mati eftirlitsaðila. Úrgang skal flytja til endurnýtingar eða móttökustöð sem hefur til þess starfsleyfi. Um flutning og meðhöndlun úrgangs gilda ákvæði laga nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs, reglugerðar nr. 799/1999 um meðhöndlun seyrur og fylgiskjal IV í lögum nr. 7/1998, um hollustuhætti og mengunarvarnir.
- 3.3 Tryggja skal að starfsemin, meðhöndlun, flutningur og förgun úrgangs frá fráveitunni eða hreinsistöðinni valdi fólki í nærliggjandi húsakynnum ekki óþægindum vegna efna- og sóttmengunar. Leitast skal við að halda lyktarmengun frá starfseminni við daglegan rekstur, meðhöndlun, flutning og förgun úrgangs í lágmarki.
- 3.4 Um hávaða gilda ákvæði reglugerðar nr. 724/2008. Hávaði sem berst frá stöðinni skal ekki vera meiri en kveðið er á um í viðauka með reglugerðinni, sbr. töflu 1 í 3. tölulið og skal þess jafnframt gætt eins og unnt er að hávaði frá starfseminni valdi ekki ónæði, s.s. vegna titrings eða högghljóða.

4. Innra eftirlit og skráningar

- 4.1 Rekstraraðili skal hafa reglulegt eftirlit með búnaði og umhverfis- og rekstrarþáttum sem valda mengun eða losun efna út í umhverfið. Eftirlit og viðhald með vélum og mengunarvarnabúnaði, m.a. síum og skiljum skal ávallt vera með þeim hætti að ekki eigi sér stað óleyfileg losun. Eftirlitskerfi skal vera með rekstri hreinsivirkisins sem gefur merki um leið og hreinsun fellur niður eða mannvirkið starfar ekki eins og til er ætlast.

Rekstraraðili skal halda eftirlitsdagbækur þar sem skráð eru atriði er varða fyrirkomulag og eftirlit með hreinsivirki fráveitunnar, þ.m.t. reglubundnar tæmingar og viðhald sem skulu vera aðgengilegar eftirlitsaðila:

- Magn ristarúrgangs, seyrur, sands og fitu/olíu sem hreinsað er úr skólpinu.
- Förgunarstað seyrur, vinnslustað eða landgræðslusvæði.
- Upplýsingar um þjónustuaðila vegna losunar/meðhöndlunar úrgangs og seyrur. Kvittanir frá móttökuaðila skulu vera aðgengilegar eftirlitsaðila.
- Óhöpp eða slys sem hafa í för með sér losun mengandi efna ef við á.
- Stöðvanir vegna bilana, viðhalds eða af öðrum ástæðum. Skrá skal m.a. ástæðu stöðvunar, viðbrögð og tímalengd þeirra.
- Endurnýjun fráveitukerfa og tímasett úrbótaáætlun.
- Upplýsingar um fasteignir sem ekki eru tengdar við fráveitukerfið og kerfishluta sem eru ekki tengdir við hreinsistöð. Listi með hnitsettum staðsetningum.
- Atriði er varða rekstur fráveitunnar, s.s. hreinsun, viðgerðir og viðhald (rekstrar og viðhalds handbók).

Jafnframt skal rekstraraðili taka saman niðurstöður um umhverfisvöktun og innra eftirlit samkvæmt greinum 4.1 til 4.4 fyrir 15. mars ár hvert vegna ársins á undan.

- Niðurstöður eftirlitsmælinga í hreinsivirki þ.m.t rennsli skólps.
- Niðurstöður vöktunar í viðtaka. (siturbeði)
- Upplýsingar um frávík skv. vöktunaráætlun og kröfum í starfsleyfi ef við á.

- 4.2 Viðbragðsáætlun gagnvart mengunaróhöppum skal berast Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja til umsagnar og/eða samþykktar eigi síðar en 1. desember 2025.
- 4.3 Tilkynna skal Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja ef verulegar breytingar eru áformaðar á starfseminni, nýr rekstraraðili kemur að starfseminni eða mengunaróhapp verður á athafnasvæðinu. Hafa skal fullt samráð við Heilbrigðiseftirlit Suðurnesja vegna ákvarðana um athuganir eða rannsóknir á athafnasvæði, mat á mengun, hreinsunarþörf, hreinsiaðgerðir eða ráðstafana vegna tímabundinnar eða varanlegrar stöðvunar á starfsemi.

Rekstraraðili greiðir eftirlitsgjöld til Heilbrigðiseftirlits Suðurnesja fyrir reglubundið eftirlit sem og allan annan tilfallandi kostnað fyrir aðkomu heilbrigðiseftirlitsins vegna starfseminnar í samræmi við gildandi gjaldskrá embættisins hverju sinni.

5. Kröfur um hreinsun

- 5.1 Í skólphreinsistöð skal vera til staðar sýnatökuaðstaða eða staður þar sem hægt er að taka dæmigerð sýni af óhreinsuðu skólpi þar sem það kemur inn í hreinsivirkið, sem og hreinsuðu skólpi þar sem það kemur út úr hreinsivirkinu áður en það er losað í viðtaka. Fyrirkomulag sýnatökuaðstöðu skal tryggja góða blöndun skólpsins sem sýni er tekið af. Þar sem ekki er hægt að koma því við skal blöndun við sýnatöku tryggð á annan hátt, t.d. með hrærara.

Sjá leiðbeiningar Umhverfisstofnunar um eftirlitsmælingar og vöktun vegna fráveitu.

Tveggja þrepa hreinsun skal standast losunarmörk sem gefin eru í töflu 1 í viðauka I og í fylgiskjali 4 í reglugerð um fráveitur og skólp, sjá töflu fyrir neðan. Komi til þess að reglugerðin verði endurskoðuð með strangari kröfum á stafsleyfistímanum þá gilda þær kröfur.

	Hreinsunarmarkmið, %	Hámarksstyrkur, mg/l
BOD ₅	70-90%	25
COD	75%	125
Svifagnir	90%*	35*
Heildarköfnunarefni	70-80%	15
Heildarfosfór	80%	2
Mengunarefni skv. regl. 796/1999		Eftir aðstæðum.

* Valfrjáls losunarmörk. Akveðið í starfsleyfi.

Um innra eftirlit, sýnatöku, meðferð og mat á sýnum fer skv. 27. grein um mengunaryarnaftirlit, A, B og D-hluta 1. viðauka reglugerðar um fráveitur og skólp og leiðbeiningum Umhverfisstofnunar um eftirlitsmælingar og vöktun vegna fráveitu.

Gera skal 4 mælingar á ári í hreinsivirki til þess að sannreyna að losunarmörk séu haldin.

- 5.2 Við sýnatökur skal taka sólarhringsblandsýni og skal þeim að jafnaði vera jafndreift yfir hvert almanaksár. Blandsýnin skulu tekin yfir sólarhring og skulu miðast við hlutfall flæðis eða sólarhrings (ss – sólarhringsblandsýni).
- 5.3 Á tveggja ára fresti skal upplýsingum um umhverfisvöktun og innra eftirlit komið til Umhverfis- og orkustofnunar eða oftast sé þess óskað (m.a. hreinsiprep, árangur hreinsunar, staðsetningu hreinsistöðvar og útrásar, magn seyrur og úrgangs). Umhverfis- og orkustofnun birtir samantekt upplýsinga fyrir allt landið og skilar þeim til Umhverfisstofnunar Evrópu.

6. Siturlagnir og siturlagnabeð

- 6.1 Fylgja skal viðmiðum í 5-6. kafla í leiðbeiningum um litlar fráveitur útgefnar af Umhverfisstofnun í desember 2024.

Tryggja skal að aðstaða sé til staðar til sjónskoðunar á siturlagnabeði til að tryggja að virkni sé með sem besta móti.

Virkni siturlagnabeðs skal kannað að jafnaði á sjö ára fresti með tilliti til hversu vel siturbeðið drenar fráveituvatn frá hreinsivirkinu. Fyrsta skoðun skal þó framkvæmd eigi síðar en fyrir árslok 2023 og 2030. Leiði skoðun í ljós að siturbeð sé stíflað eða fráveituvatn leiti til yfirborðs skal siturbeðið endurnýjað.

7. Lög, reglugerðir og gjaldskylda

- 7.1 Rekstraraðili greiðir Heilbrigðiseftirliti Suðurnesja gjald vegna útgáfu og kynningar starfsleyfisins og eftirlitsaðila gjald vegna reglubundins eftirlits skv. gildandi gjaldskrá hverju sinni. Gjald vegna viðbótareftirlits, svo sem vegna vanefnda eða kvartana, greiðist sérstaklega samkvæmt gjaldskrá.
- 7.2 Rekstraraðili skal greiða kostnað við mælingar og rannsóknir á mengun samkvæmt 4. kafla. Mælingar skulu vera í höndum rekstraraðila eða aðila sem rekstraraðili tilnefnir og eftirlitsaðili samþykkir.
- 7.3 Ákvæði um eftirlit, upplýsingagjöf, skráningar, ábyrgðir og þvingunarúrræði er að finna í eftirfarandi lögum og reglugerðum sem eiga helst við um starfsemina. Önnur lög eða reglugerðir kunna einnig að eiga við.
- Lög nr. 7/1998 um hollustuhætti og mengunarvarnir.
 - Reglugerð nr. 550/2018 um losun frá atvinnurekstri og mengunarvarnaeftirlit.
 - Lög nr. 55/2012 um umhverfisábyrgð.
 - Reglugerð nr. 724/2008 um hávaða.
 - Reglugerð nr. 803/2023 um meðhöndlun úrgangs.
 - Lög nr. 55/2003 um meðhöndlun úrgangs.
 - Reglugerð nr. 738/2003 um urðun úrgangs
 - Reglugerð nr. 1400/2020 um mengaðan jarðveg.
 - Reglugerð nr. 798/1999 um fráveitur og skólp.
 - Reglugerð nr. 796/1999 um varnir gegn mengun vatns.
 - Reglugerð nr. 797/1999 um varnir gegn mengun grunnvatns.

